

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/136/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212208138
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2012:4212208138.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno samosudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava proti žalovanému: H. L., nar. X.XX.XXXX, bytom X., C. XXXX/XX, t.č. v l., J. XX, P. X. J., o zaplatenie 594,17 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 96,26 eur spolu s 9 % - ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 41,77 eur od 12.6.2009 až do zaplatenia, s 9 % - ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 52,83 eur od 12.7.2009 až do zaplatenia, s 9 % - ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1,66 eur od 12.8.2009 až do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd návrh v časti o zaplatenie 497,91 eur spolu s 9 % - ným úrokom z omeškania ročne od 12.5.2010 až do zaplatenia z a m i e t a .

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v bode 4 Dodatku k Zmluve o pripojení č. MT GSM XXXXXXXXXX z 20.11.2008 v znení: " V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku." je n e p r i j a t e ľ n á .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 27.4.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 594,17 eur s úrokom z omeškania špecifikovaným v návrhu z jednotlivých čiastkových súm tvoriacich žalovanú sumu istiny. Žalobca návrh odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok z 6.12.2011 postupca - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávku voči žalovanému, ktorý uzavrel s právnym predchodcom žalobcu zmluvu podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z.. Povinnosťou žalovaného bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. V uvedenom prípade je žalovaný sankcionovaný za to, že nespĺnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím by žalovaný

prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu.

Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 9.8.2012 tvrdil, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale benefity, keď právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie za 1,- Sk, pričom jeho štandardná cena bola 14 790,- Sk (490,94 eur). Primeranosť zmluvnej pokuty porovnal aj s § 3a ods. 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu ako aj žalovaného.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu ako aj s obsahom Spr. 68/12.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok z 7.12.2011 vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako postupca postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávky voči dlžníkom uvedeným aj v prílohe č. 4 zmluvy, v ktorej je uvedená aj pohľadávka voči žalovanému v úhrnnej výške 594,17 eur.

Z formulárového tlačiva spoločnosti T-Mobile, a.s. označenom ako Zmluva o pripojení vyplýva, že žalovaný na tlačive vyplnenom uvedenou spoločnosťou dňa 20.11.2008 potvrdil prevzatie jednej mikroprocesorovej SIM karty na číslo XXXXXXXXXX pre program služieb Vo veľkom 200. Z Dodatku k Zmluve o pripojení č. MT GSM XXXXXXXXXX na formulárovom tlačive spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., podpísanom jeho zástupcom (ARMAMOBILE, s.r.o.) a žalovaným dňa z 20.11.2008 vyplýva, že predmetom dodatku je aj predaj mobilného telefónu NOKIA N95 za maximálnu kúpnu cenu 1,- Sk s tým, že žalovaný sa zaviazal užívať mesačný program po dobu 24 mesiacov. Podľa bodu 4. uvedeného dodatku sa žalovaný ako účastník zaviazal v prípade porušenia tam špecifikovaných zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 15 000,- Sk.

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., ako poskytovateľ služieb zo zmluvy o pripojení fakturoval žalovanému faktúrou s variabilným symbolom 7906932784 z 22.7.2009 za oneskorenie platby sumu 1,66 eur, ktorá bola splatná do 11.8.2009. Faktúrou s variabilným symbolom 7004063375 z 22.4.2010, ktorá bola splatná do 11.5.2010, T-Mobile Slovensko, a.s. fakturoval žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Faktúrou s variabilným symbolom 7904906860 z 22.5.2009, ktorá bola splatná do 11.6.2009, uvedená spoločnosť fakturovala žalovanému mesačný poplatok spolu s hlasovými a nehlasovými službami vo výške 48,92 eur a faktúrou s variabilným symbolom, 7905933789 z 22.6.2009, ktorá bola splatná do 11.7.2009 fakturovala žalovanému mesačný poplatok spolu s hlasovými a nehlasovými službami ako aj inými poplatkami v úhrnnej výške 52,83 eur.

Z činnosti súdu je známe, že spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., zanikla bez likvidácie po zlúčení spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s uvedenou spoločnosťou a od 1.7.2010 spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako univerzálny právny nástupca, prebral celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zaniknutej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s..

Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ) v znení účinnom do 28.2.2010 (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1- 3 OZ v znení účinnom do 28.2.2010 (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ citovaného zákona Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

Podľa § 53 ods. 5 citovaného zákona Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 citovaného zákona (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ (1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. (2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 43 ods.1 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods.3 písm. c) citovaného zákona o elektronických komunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods.5 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení podľa písm. b) ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, podľa písm. e) ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky. Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd rozhodne na základe skutkového stavu

zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

Dokazovaním vykonaným z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. postúpil na žalobcu zmluvou z 7.12.2011 aj pohľadávku voči žalovanému vo výške 594,17 eur. Súd mal ďalej za preukázané, že dňa 20.11.2008 spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., vyhotovila Zmluvu o pripojení a súčasne vyhotovila Dodatok k zmluve o pripojení. Súd uvedenú zmluvu o pripojení v znení dodatku z 20.11.2008 považuje za zmluvu o pripojení podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z., ktorá je s poukazom na predmet činnosti uvedenej spoločnosti mobilného operátora aj zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl. OZ v znení účinnom do 28.2.2010. Súd teda zmluvný vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ ako aj podľa citovaných ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. a zákona č. 610/2003 Z.z., pričom mal za preukázané, že žalovaný ako spotrebiteľ riadne a včas nezaplatil faktúry dodávateľa - mobilného operátora - na mesačné poplatky a čerpané služby, s poplatkom za oneskorenie platby, v úhrnej výške 96,26 eur. Postupcovi potom dôvodne vznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté služby v uvedenej výške.

Z predložených listinných dôkazov súd nemal za preukázané, že by v dôsledku porušenia niektorej zo zmluvných povinností žalovaného špecifikovaných v Dodatku k zmluve o pripojení a zabezpečených zmluvnou pokutou po 497,91 eur, došlo „k následnému vypojeniu SIM karty“ žalovaného spoločnosťou mobilného operátora, pričom podľa názoru súdu, z jazykového výkladu prvej vety zmluvného ustanovenia bodu 4 Dodatku k Zmluve o pripojení z 20.11.2008 o povinnosti Účastníka zaplatiť zmluvnú pokutu (v prípade porušenia zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku) je zjavné, že ide o kumulatívne podmienky nároku postupcu na zmluvnú pokutu, zdôraznené aj spojkou „a“. Žalobca nepreukázal ani ekvivalent zvýhodnenia žalovaného zabezpečením predaja mobilného telefónu za zľavnenú cenu a nepreukázal ani splnenie predpokladov prípadnej zodpovednosti žalovaného za škodu (postupcu). Žalobca na preukázanie dôvodnosti svojho nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, teda preukázanie porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným, neoznačil žiadny dôkaz až do vyhlásenia dokazovania za skončené, a tak s poukazom na § 120 ods. 1 O.s.p. neunesol dôkazné bremeno preukázania pravdivosti svojho tvrdenia o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Súd ako predbežnú otázku predovšetkým skúmal platnosť dojednaní o povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu. Je evidentné, že formulár „Dodatok k Zmluve o pripojení“ bol postupcom vyhotovený vopred dňa 20.11.2008 spolu s údajom o výške zmluvnej pokuty, keď žalobca individuálnosť dohody o zmluvnej pokute a jej výške vo formulárovom tlačive postupcu nepreukázal. S poukazom na § 53 ods. 3 OZ, je aj v tejto spotrebiteľskej veci daná zákonná domnienka, že, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi postupcom ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak. Žalobca v danom prípade opak nepreukázal, a tak súd konštatuje, že žalovaný štandardný formulár postupcu, ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách, podpísal dňa 20.11.2008, bez možnosti ovplyvniť vopred pripravený text formuláru, ktorý v bode 4 dodatku, v spojitosti s Tabuľkou č. 1 Dodatku, obsahuje jednostranný záväzok žalovaného ako účastníka, v prípade porušenia niektorej z povinností podľa Dodatku, resp. Všeobecných podmienok, uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 15 000,- Sk. Teda v prípade, že žalovaný poruší povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu, resp. nebude dodržiavať svoje (nešpecifikované) povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami, platným cenníkom a dodatkom je, po následnom vypojení SIM karty, sankcionovaný zmluvnou pokutou vo výške 15 000,- Sk. Zmluvnou pokutou (ďalšou) v rovnakej výške je žalovaný sankcionovaný aj v prípade ak počas doby viazanosti požiadajú o vypojenie z prevádzky, po následnom vypojení SIM karty, a v prípade, že sa počas doby viazanosti dopustí konania, na základe ktorého vznikne žalobcovi právo odstúpiť od zmluvy, mu, po následnom vypojení SIM karty, taktiež vzniká povinnosť zaplatiť žalobcovi na požiadanie (ďalšiu) zmluvnú pokutu vo výške 15 000,- Sk. V prípade porušenia ďalších 4 povinností z Dodatku, údajne (pre absenciu Všeobecných podmienok účinných v čase uzavretia zmluvy) uvedených v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok ako aj v čl. 5 bod 5.2 písm. a/, b/, c/, po následnom vypojení SIM karty, žalovanému vzniká povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu 4 x po 15 000,- Sk. V prípade porušenia len všetkých siedmich konkretizovaných povinností žalovaného, tomuto vzniká po následnom vypojení SIM karty povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 7 x 15 000,- Sk = 105 000,- Sk (3 485,36 eur), bez

ohľadu na závažnosť porušenia povinností a čas porušenia povinností vo vzťahu k zmluvnej viazanosti žalovaného. Neuniklo pozornosti súdu, že pre prípad porušenia povinností postupcu ako dodávateľa (poskytovateľa) nie je v dodatku k zmluve o pripojení vôbec dojednaný prípadný nárok žalovaného ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty postupcom ako dodávateľom. Teda prípadné porušenie povinnosti postupcu ako dodávateľa, nie je postihnuté povinnosťou postupcu zaplatiť zmluvnú pokutu v akejkoľvek výške. Podľa názoru súdu, jednostranná povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu [v úhrnej výške 105.000,- Sk (3.485,36 eur)] sama o sebe spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch účastníkov spotrebiteľskej zmluvy.

Žalobca v danom prípade nárok na zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur odôvodnil skutkovým tvrdením, že žalovaný je sankcionovaný za to, že nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu (497,91 eur) z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou faktúr za poskytnuté plnenia žalobcu, pričom toto omeškanie malo byť súčasne dôvodom na žalobcom nepreukázané odpojenie žalovaného dňa 19.6.2009 (čl. 39). Teda v danom prípade vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 497,91 eur bola sankciou za neuhradenie vyfakturovanej ceny služieb v úhrnej výške 96,26 eur, keď zmluvná pokuta vo výške 497,91 eur zabezpečovala aj riadnu úhradu faktúr za poskytnuté služby žalobcom.

Primeranosť zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať predovšetkým z pohľadu jej účelu, okolností, za ktorých bola dojednaná, výšky zabezpečeného záväzku a vzájomného pomeru výšky hlavného záväzku a zmluvnej pokuty. Z uvedeného je zrejмый nepomer medzi pôvodnou peňažnou povinnosťou žalovaného vo výške 96,26 eur. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že v danom prípade zmluvná pokuta spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa - žalovaného, ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskej zmluve. Bez povšimnutia nemožno ponechať ani skutočnosť, že žalovaného zaťažuje povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške za každé porušenie jeho viacerých povinností, bez ohľadu na to, kedy v priebehu zmluvnej viazanosti poruší niektorú (hociktorú) zo svojich zmluvných povinností. V danom prípade žalovaný neuhradil faktúry za služby splatné v 7. a v 8. mesiaci trvania zmluvného vzťahu účastníkov konania, pričom sa to v nárokovanej výške zmluvnej pokuty nijako nepremietlo.

Predmetom zmluvy o pripojení, v znení jej dodatku, bola kúpa mobilného telefónu žalovaným za účastníkmi zmluvného vzťahu dohodnutú zľavnenú cenu (maximálne 1,- Sk s DPH). Z takto formulovaného predmetu zmluvy o pripojení nie je zrejмый zvýhodnenie žalovaného. Podľa názoru súdu sa nejedná o žalobcom tvrdené zvýhodnenie (benefit) žalovaného, keď účastníci zmluvy sa dohodli na cene predmetu zmluvy (maximálne 1,- Sk s DPH), bez ohľadu na pultovú cenu totožného mobilného telefónu v iných zmluvných vzťahoch. Preto v danom prípade prípadná zľava z kúpnej ceny nie je plnením nad rozsah predmetu zmluvy o pripojení. Správnosti tohto záveru nasvedčuje aj simulovaná situácia, keď v prípade neodstrániteľnej vady žalovaným zakúpeného mobilného telefónu a odstúpenia žalovaného od zmluvy o pripojení, by žalovanému vznikol nárok len na vrátenie sumy 1,- Sk za vadný telefón, teda sumy, ktorú plnil on postupcovi pri zakúpení mobilného telefónu.

Navyše, v súlade s § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom do 28.2.2010 súdnemu prieskumu nepodliehajú zmluvné podmienky súvisiace s predmetom zmluvy a cenou plnenia. Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Spotrebiteľ v spotrebiteľských zmluvách o pripojení, s výnimkou programu a podpisu zmluvy, takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto je zakotvená v ustanovení § 54 OZ pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú spotrebiteľom, kontrolou zmluvných podmienok, poskytuje štát prostredníctvom súdov. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii spotrebiteľských zmlúv v neprospech spotrebiteľa je zjavná a viaceré rozhodnutia Súdného dvora EÚ na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25,26,27). Súdy sú zo zákona povinné podrobiť súdnej kontrole zmluvné podmienky s cieľom vylúčiť zo života bežných spotrebiteľov neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života, čo bolo nakoniec aj

cieľom čl. 6 citovanej smernice 93/13 „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Vysoký počet súdnych sporov žalobcu so spotrebiteľmi indikuje potrebu podrobnej súdnej kontroly zmluvných podmienok a postupu žalobcu, a to v súlade s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov), čl. 38 Charty základných práv EÚ (Politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov) a neprehliadnuteľnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, najmä so zreteľom na povinnosť súdu ex offio zakročiť proti neprijateľným zmluvným podmienkam (C-240-244/98 Oceáno Grupo, C-473/00 Cofidis, C76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská a iné). Podľa ustálenej unijnej judikatúry, systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská).

S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že z dôvodu nepomeru práv a povinností zmluvných strán, keď v danom prípade (len) za nesplnenie povinnosti žalovaného zaplatiť za dodané služby vo výške 96,26 eur si žalobca uplatnil nárok na zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur, teda nárok na sankciu o 517,25% vyššiu ako nesplnená povinnosť žalovaného, a najmä nemožnosť žalovaného ovplyvniť text zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute v žalobcom vopred formulovanom tlačive Dodatku k zmluve o pripojení, súd zmluvné dojednania o povinnosti spotrebiteľa - žalovaného, ako účastníka zmluvy o pripojení - zaplatiť zmluvnú pokutu považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ v znení účinnom do 28.2.2010, keď žalobca požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok vo výške 96,26 eur, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu (497,91 eur) ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, pričom postupca je podľa zmluvných dojednaní oprávnený uplatniť si rovnakú zmluvnú pokutu (minimálne ešte šesť krát) po 497,91 eur aj v prípade iných porušení povinností žalovaného. Takéto zmluvné dojednanie oprávňujúce žalobcu uplatniť si zmluvnú pokutu minimálne 7 x po 497,91 eur, je vo vzťahu k spotrebiteľovi, zabezpečenej povinnosti a charakteru poskytovanej služby neprimerane vysoká a voči spotrebiteľovi likvidačná, keď za poskytnuté a odobraté služby musí spotrebiteľ zaplatiť, čomu nasvedčuje aj vyhovujúca časť výroku tohto rozsudku a za zakúpený mobilný telefón spotrebiteľ už zaplatil dohodnutú cenu.

Tento výklad obsahu zmluvy je s poukazom na § 54 ods. 1, 2 OZ v citovanom znení pre spotrebiteľa aj priaznivejší, keďže spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5M Cdo 20/2009 z 25.1.2011). V danom prípade súd má za to, že povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu bez jeho rovnocenného oprávnenia, ktorým by bola táto jeho povinnosť vyvážená, je zhoršením zmluvného postavenia žalovaného. Tento výklad sankčnej zmluvnej podmienky je aj eurokomformný, keď súdom poskytnutá ochrana spotrebiteľa je súladná s unijnou - komunitárnou judikatúrou. Konajúci súd o nepriamom výklade unijného práva pochybnosti nemal, a tak predbežnú otázku Súdnemu dvoru EÚ nepredložil.

Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom od 1.1.2008 (absolútne) neplatnou ako celok, preto je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545a OZ, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.1.2008. Aj Súdny dvor ES v rozsudku zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino konštatoval, že Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Z uvedeného dôvodu (neprijateľná zmluvná podmienka) súd nárok žalobcu v časti zmluvnej pokuty vo výške 358,24 eur zamietol, bez akéhokoľvek uvažovania o jej znížení moderáciou.

Obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobných spotrebiteľských zmluvách postupcu už bola predmetom súdnej kontroly a súdy ju (právoplatne) považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/32/2012, sp.zn 7Co/2/2012, rozsudok Okresného

súdu Bratislava V sp.zn. 11C/369/2011, Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 4C/81/2012, sp.zn. 9C/61/2012, ktoré sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>).

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citované právoplatné rozsudky je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreného v uznesení z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25 Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Aj ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatoval, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne. Napokon, povinnosť súdu rozhodovať v obdobných veciach rovnako a v prípade odklonu od judikatúry povinnosť uviesť dostatočné a presvedčivé dôvody pre tento odklon, jednoznačne vyplýva aj z požiadaviek právnej teórie. Pravidlo, že kto sa chce odchyliť od súdneho precedensu alebo ustálenej judikatúry, musí pre odklon uviesť dostatočný dôvod (a teda nesie bremeno argumentácie) je považované za jedno zo základných pravidiel racionálnej právnej argumentácie (Např. ALEXY, R.: A Theory of Legal Argumentation. A Theory of Rational Discourse as Theory of Legal Justification. Oxford: Clarendon Press, 1989, s. 277 - 278)⁴. (cit. Wilfling; www.otvorenéprávo.sk).

Ak nie sú splnené podmienky pre zaviazanie žalovaného na plnenie žalované titulom zmluvnej pokuty, nemožno dosiahnuť plnenie sumy 497,91 eur na rovnakom skutkovom základe a na základe tých istých skutočností z iného, ako uplatneného právneho dôvodu (zmluvná pokuta), keďže žalobca v danom prípade nenavrhoval zmenu petitu na základe iných skutkových okolností.

Súd v súlade s § 153 ods. 3 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú, pričom takéto určenie je v danom prípade dôvodné aj podľa § 153 ods. 4 O.s.p..

Pretože žalovaný svoj dlh riadne a včas neuhradil, dostal sa do omeškania s jeho plnením. Žalobca sa domáhal zaviazanie žalovaného na zaplatenie špecifikovaného úroku z omeškania ročne z jednotlivých súm postúpených pohľadávok odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti jednotlivých faktúr špecifikovaných v návrhu, až do zaplatenia fakturovaných súm. Súd uplatnený nárok žalobcu na úrok z omeškania z jednotlivých fakturovaných peňažných záväzkov žalovaného, s výnimkou zmluvnej pokuty, považoval s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3, vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. za dôvodný, keďže k 12.6.2009, 12.7.2009 a aj 12.8.2009 bola základná úroková sadzba ECB vo výške 1%, pričom žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Súd preto o úroku z omeškania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania návrh zamietol.

V spore bol žalobca len čiastočne úspešný pričom jeho neúspech v časti zmluvnej pokuty je úspechom žalovaného, a tak súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Lehotu na plnenie súd žalovanému určil v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p., keď nezamestnanému žalovanému uložil súdom priznanú sumu s príslušenstvom zaplatiť v lehote do 31.8.2012.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.